

A beépítési tudnivalók és karbantartási előírások

ELBE kardántengelyek

***Előkészítés
Csere
Javítás***

Beépítés tudnivalók – Szállítás és tárolás

A kardántengelyeket beépíthető állapotban szállítjuk. Ha a megrendelő másként nem rendelkezik, akkor $n = 2000 \text{ min}^{-1}$ fordulatszámig dinamikusan, az ISO 1940 szabvány szerinti G16 minőségi fokozatnak megfelelően kiegyensúlyozva szállítjuk a tengelyeket.

Szállítás és tárolás

A kiegyensúlyozottság megtartása érdekében kérjük ügyeljen arra, hogy szállítás és tárolás során semmilyen ütés ne érje a kardántengelyt. Szállítása vízszintes helyzetben a legelőnyösebb. Függetlenül a szállítási módjától megfelelő rögzítéssel kell megakadályozni, hogy a tengely két része szétváljon.

Beépítési tudnivalók

A karimákat a beépítés előtt alaposan meg kell tisztítani a korróziógátló szerektől, szennyeződésektől, és zsírtól, hogy a nyomtécátvitelhez szükséges csúszó súrlódás értéke biztosított legyen. Emellett a kardántengelyeket a beépítés után zsírozni kell. Azokat a kardántengelyeket, amelyek a beépítési viszonyok miatt nagy hajlásszögben, magas fordulatszámon

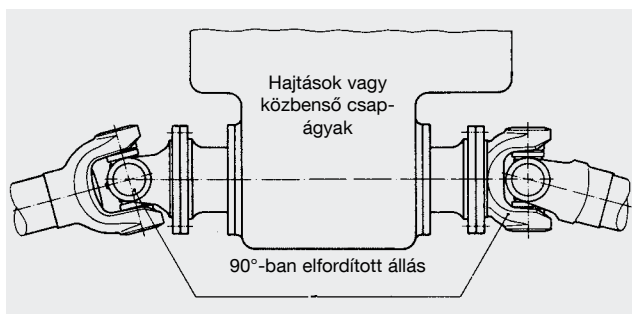
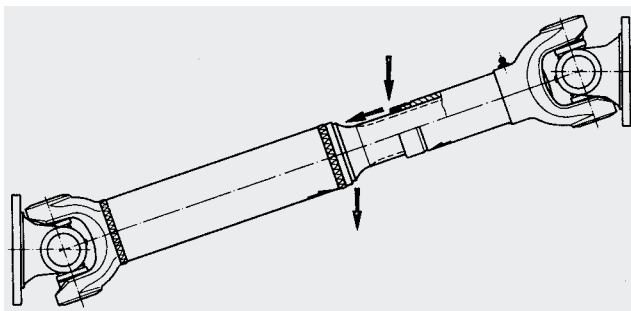
A kardántengelyek tárolása során is a vízszintes helyzet előnyös, mert így a tengelyek elbillenése, illetve esetleges sérülése megelőzhető. A kardántengelyeket soha ne helyezze közvetlenül a földre, hanem lehetőség szerint fapolcon tárolja. Hosszabb időtartamú tárolás esetén ellenőrizni kell a fém alkatrészek korrózióját, és adott esetben korrózióvédő olajjal kell kezelni azokat.

($\beta \cdot n > 18\,000$), futnak – egy körülbelül 10-15 perces bejáratási szakasz után – a kardánkereszteknél ismételtelen meg kell zsírozni. A használandó zsírokról a Karbantartási előírások lap tartalmaz információkat.

$$\beta^\circ (\text{hajlásszög}) \times n (\text{fordulatszám}_{\text{max}}) < 20\,000$$

A kardántengelyeket tilos a bordás kötésnél szétválasztani és a részeket egymással felcserélni, mivel ez befolyásolja a kiegyensúlyozás minőségét. Emiatt a kiegyensúlyozó lemezeket is tilos eltávolítani.

Beépítés előtt meg kell győződni a kardántengelyek megfelelő összeállításáról, valamint arról, hogy a bordástengelyen és a bordás agyon található jelzőnyilak egymással szemben állnak.

A kardántengelyeket úgy kell elhelyezni, hogy a bordázott rész lehetőleg szennyeződéstől és nedveségtől védett legyen. Rendszerint ez a szomszédos ábrán látható beépítéssel valósítható meg, amelyen a profiltömítés lefelé mutat, hogy az esetlegesen felfröccsenő vizet elvezesse a bordázott részről.

Ha kettő vagy több kardántengely helyezkedik el egymás mögött, ajánlott azokat egymáshoz képest 90° -os szögben elfordítva beépíteni. Így a kardántengely középső szakaszának egyenes mozgása miatt keletkező tömegezők nyomtécái legalább részben kioltják egymást.

Függetlenül a beépítési módjától a tengelyeket úgy kell elhelyezni, hogy az eltolható rész mindig a közbenső csapágyházra legyen szerelve.

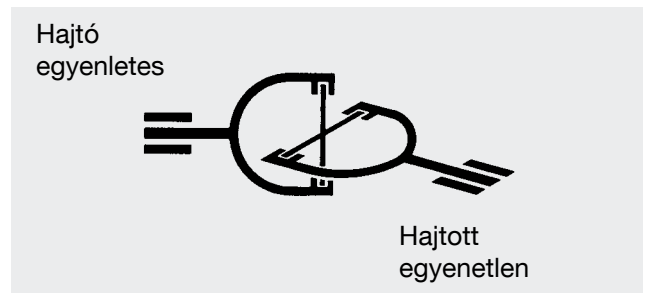
A karimás kötéshez szükséges csavarkészletet igény szerint szállítjuk ki (lásd: „Karima- és csavar-készletek” lap).

Fontos tudnivalók:

A csavarkötések meghúzásához lehetőleg nyomatékkulcsot használjon, és egyenesen, átlós irányban húzza meg a csavarokat.

Beépítési alapelvek

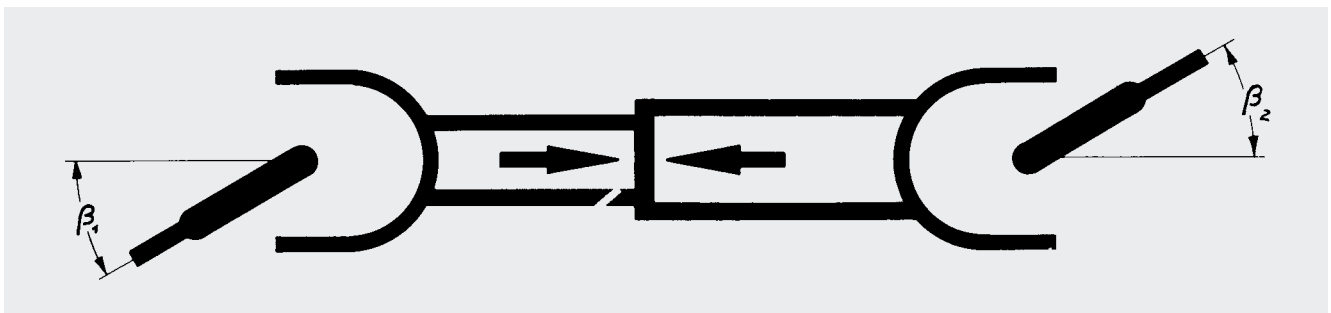
Ha egy kardán-, kereszt-, vagy golyócsuklót nem egyenes állapotban forgat, akkor a hajtott oldalon egyenetlen mozgási folyamat keletkezik.

Ez az egyenetlenség kiegyenlítődik, ha a kardántengelyre két csuklót helyezünk. A megfelelő mozgási folyamat feltételei a következők:

- a) Mindkét kardáncsuklón ugyanolyan a hajlásszög ($\beta_1 = \beta_2$).
- b) A két belső kardáncsuklóvillának egy síkban kell feküdni.
- c) A hajtó és a hajtott tengelynek is egy síkban kell feküdni.

Kivétel: Egy térben hajlított kardántengelynél a hajtó- és a hajtott tengely nem egy síkban van. Az egyenletes mozgás eléréséhez ebben az esetben a belső csuklóvillákat úgy kell egymáshoz képest elfordítani, hogy az általuk képzett hajlítási síkon helyezkedjenek el. Emellett a térbeli hajlásszögeknek egyenlő nagyságúnak kell lenniük. (A hajlítási síkok közötti szög meghatározásához szívesen állunk rendelkezésére.)

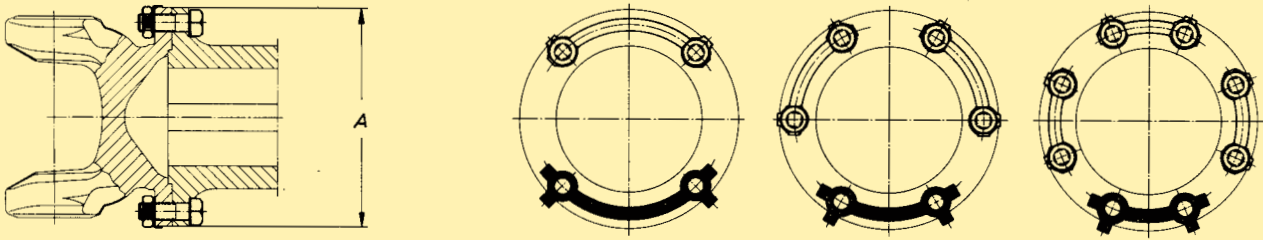

Megjegyzés: A hibásan összeállított kardántengelyek esetén a hajtás egyenetlenségei nem kioltják, hanem felerősítik egymást. Emiatt a csukló csapágyai és a bordás kötések tönkremehetnek. Ezért kell a kardántengely részeinek összeállításakor ügyelni arra, hogy a bordástengelyen és a bordás agyon található jelzőnyilak egymással szemben álljanak.

Karima- és csavarkészletek

A megadott darabszámok kétkarimás kardántengelyekre vonatkoznak

A dupla rögzítőlemezek nem tartoznak a karima- és csavarkészlethez, és csak külön igény esetén szállíthatók.

A rögzítőlemezeket általában 10-es szilárdsági osztályú önbiztosító anyag helyettesítik.

Rendelési szám	21237	21238	19976	13798	13799
Karimaátmérő – A	58	65	75	90	100
alkalmazási határ	0.105	0.106	0.107	0.109	0.110
Hatlapú csavarok hasonló, mint: DIN 960 - 10.9	M5x0,8x16	M6x1,0x20	M6x1,0x20	M8x1,0x25	M8x1,0x25
Darabszám készletenként	8	8	12	8	12
Hatlapú csavarok DIN 985 - 10.9	M5x0,8	M6x1	M6x1	M8x1	M8x1
Darabszám készletenként	8	8	12	8	12
Meghúzási nyomaték – Nm	8,5	14	14	35	35

Rendelési szám	13834	31468	30456	28524	29686
Karimaátmérő – A	165/180	180	180/225	250	285
alkalmazási határ	0.117	0.120	0.120	0.122	0.128
Hatlapú csavarok hasonló, mint: DIN 960 - 10.9	M16x1,5x45	M16x2x50	M16x2x50	M18x2,5x60	M20x2x80
Darabszám készletenként	16	20	16	16	16
Hatlapú csavarok DIN 985 - 10	M16x1,5	M16x2	M16x2	M18x2,5	M20x2
Darabszám készletenként	16	20	16	16	16
Meghúzási nyomaték – Nm	295	295	295	450	580

A kötőcsavarok behelyezése általában az ellenkarima felől történik. Emellett a süllyesztés is a csavarfejek rögzítését segíti.

A csavarok csuklóoldalról való behelyezése csak néhány méret esetén lehetséges utómunkálatok nélkül.

13827	13831	21239	13832	29666	21240	13833
120	120	150	150	150	180	165/180
0.112	0.113	0.115	0.148	0.117	0.117 0.158	0.158
M8x1,0x25	M10x1,0x30	M10x1,0x35	M12x1,5x35	M12x1,5x35	M12x1,5x40	M14x1,5x40
16	16	16	16	24	16	16
M8x1	M10x1	M10x1	M12x1,5	M12x1,5	M12x1,5	M14x1,5
16	16	16	16	24	16	16
35	69	69	120	120	120	190
29687	29688	29689	29665	30923	27581	27580
315	350	390	435	120 KV	150 KV	180 KV
0.131	0.135	0.139	0.112 0.143	0.117 0.148	0.177 0.158 0,122	0.120
M22x2x90	M22x2,5x90	M24x2x100	M27x2x100	M10x1,5x40	M12x1,5x45	M14x1,5x50
16	20	20	20	8	8	8
M22x2	M22x2,5	M24x2	M27x2	M10x1,5	M12x1,5	M14x1,5
16	20	20	20	8	8	8
780	780	1000	1500	46	79	125-

Karbantartási előírások

A kardántengely kenése

Az Elbe kardántengelyei általában 3 db DIN 71412 kúpos zsírozófejjel vannak felszerelve. Minden csuklóhoz egy-egy zsírozófejen keresztül kenhető, a harmadik zsírozófej pedig a bordás kötés kenésére szolgál. Műanyaggal bevont hosszkiegyenlítő esetén ez a zsírozófej kimarad.

Kenőanyagok

A kardántengelyek utánkenésére kizárólag 2. konzisztenciafokozatú lítiumbázisú, 265/295 penetrációjú és kb. 180 °C cseppenéspontú kenőzsír használható. A kenőanyagok nem tartalmazhatnak MOS_2 -adalékokat.

Utánkenési időszakok

A fenti zsír használata esetén a következő utánkenési időszakokat kell betartani.

Kedvezőtlen üzemeltetési feltételek mellett az irányértékeket le kell rövidíteni.

Felhasználás célja	Csuklók	Hosszkiegyenlítés
Haszongépjárművek utcai használata	50 000 km vagy 1 év	karbantartásmentes
Haszongépjárművek terepen	25 000 km vagy 6 hónap	karbantartásmentes
Földmunkagépek és építőipar	10 000 km vagy 1 hónap	karbantartásmentes
Helyhez kötött gépek és gépgyártás	500 üzemóra vagy 3 hónap	3 hónap, ha nem karbantartásmentes

Kis karbantartás-igényű kardántengelyek

Ha hosszabb utánkenési időszakra van szükség, akkor a kardántengelyek kis karbantartás-igényű kivitelben is szállíthatók. Az ilyen tengelyekben a tűgörgős csapágycsoportok kenése különösen magas értékű, hosszú élettartamú zsírral történik. A bordás kötések is megfelelően előkezelik. A kardántengelyeket műanyaggal bevont bordaprofilokkal szállítják, amelyek előnyös csúszási jellemzőkkel rendelkeznek. Az utánkenési határidők a kis karbantartás-igényű kardántengelyek esetén akár 2-3-szorosra is növelhetők.

Felhasználási feltételektől függően karbantartásmentes kivitel is lehetséges. Ezt minden esetben egyeztetni kell.

Magas- illetve alacsony hőmérsékletre készült kardántengelyek

A kardántengelyek szokványos esetben -30 °C és +100 °C között használhatók. Magasabb, illetve alacsonyabb hőmérsékletre különleges kivitel szükséges:

Magas hőmérsékletű kivitel

Ez a kivitel legfeljebb +160 °C, rövid időre +180 °C hőmérsékletig használható. Kenőanyagok: 1. vagy 2. konzisztenciafokozatú MH zsírok különleges, +250 °C hőmérsékletig hőálló kivitele is részben lehetséges.

Alacsony hőmérsékletű kivitel

Használható hőmérséklet: -60 °C és +110 °C között. Kenőanyagok: 1. vagy 2. konzisztenciafokozatú AH zsírok.

Megjegyzés: Csak lítiumbázisú kenőzsírok használhatók!

A kenés előtt a zsírozófejeket meg kell tisztítani!

A tűgörgős csapágycsoportokat addig kell kenni, amíg a fátzsír az összes tömítésen keresztül távozik.

A kenéskor kerülni kell a nagy nyomáslökéseket, hogy a tömítések ne sérüljenek.

Maximális nyomás: 20 bar.

A tengely kenése

A kardántengely optimális élettartama csak rendszeres karbantartás mellett érhető el. Főleg a csapágyrészek és a csuklókeresztek igénylik a kenést. Ügyeljen arra, hogy itt csak kézi kenőpisztollyal végezhető a kenés. A kenőanyag útja hosszú és szűk a keresztben belül a hengertest köztes tereiben, ezért zsírnak időre van szükség a tér kitöltéséhez. Csak az alacsony nyomás mellett végzett lassú lekenés garantálja a zsír egyenletes eloszlását. Sűrített leve-

gős kenőpisztoly használata esetén a magas nyomás mind a négy csapágytömítést kinyomhatja. Tisztítsa meg a zsírozófejeket a kenés előtt, és csak lítiumbázisú zsírokat használjon.

Ha a kardántengely területét nagynyomású gőzborotvával tisztították, azonnali utánkenésre van szükség, hogy a beszívárgott (esetlegesen még zsírolót tartalmazó) kipréseljék.

Biztonsági utasítások, ápolás és karbantartás

Az üzemeltetőnek gondoskodni kell azon biztonsági intézkedésekről, amelyek megakadályozzák, hogy a forgó kardántengely és részei veszélyt jelentsenek az emberekre és a tárgyakra.

Emellett a használonak vagy az üzemeltetőnek ügyelnie kell törvény által előírt biztonsági előírások betartására, és a karbantartási munkálatok előtt el kell végeznie a szükséges elővigyázatossági intézkedéseket:

- A kardántengely beépítését, összeszerelését és karbantartását csak képesítéssel rendelkező személyzet végezheti el.
- A kardántengely be- és leszerelésekor, valamint a szállításkor tilos a csuklóknál megfogni a tengelyt, mert az elbillenő karima vagy a csukló részei zúzódást okozhatnak. Megfelelő intézkedések szükségesek annak megakadályozására, hogy a kardántengely részei szétcsússzanak és sérüléseket vagy károkat okozzanak.
- Biztosítsa a kardántengelyt fogókengyellel és lássa el védőráccsal a lerepülő részek elleni védelem érdekében és a megérintés megakadályozásához. Hívja fel a figyelmet a lehetséges veszélyekre.
- A tengelyek üzemén kívüli állapotában se helyezzen, akasszon vagy erősítsen rá súlyokat, szerszámokat vagy tárgyakat.
- A kardántengely és a kardáncsukló magas hőmérsékletű lehet! Üzemén kívüli állapotban is óvatosan érintse meg. Védekezzen az égési sérülések ellen!
- Csak engedélyezett karimakötéskészletet használjon a kardántengely felszereléséhez. Lásd: „Karima- és csavarkészletek” technikai oldalak.

Alapvető tudnivalók

A károk és veszélyek elkerülése érdekében mindenképpen ügyeljen a következő alapvető tudnivalókra:

- A megengedett üzemi fordulatszám túllépése tilos.
- A megengedett hajlítási szög túllépése tilos.
- Hosszkiegyenlített tengelyek esetén tilos túllépni a maximálisan megengedett X-értéket (hosszkiegyenlítés). A hosszkiegyenlítés optimális kihasználtsága a teljes érték 1/3-a.
- A kardántengely kiegyensúlyozási állapotát semmilyen körülmények között nem szabad megváltoztatni.
- A gyártó írásos beleegyezése nélkül tilos a tengelyen változtatni vagy önálló javítást végezni, mert az veszélyt jelenthet az emberekre és tárgyakra, valamint érvényteleníti a garanciát.
- A kardántengelyeket ne tisztítsa nagynyomású vízzel vagy gőzsugárral, mert ez a tömitések sérülését okozhatja, és lehetővé teszi a víz és szennyeződések bejutását.
- A műanyaggal bevont tengelyszakaszokat és csúszó felületeket védeni kell a mechanikai, termikus és vegyi károsodás ellen. A tömitések csúszófelületeit a festési munkák előtt le kell fedni.
- A kardántengely folyékony és szilárd anyagokban való használata csak a gyártó írásos beleegyezésével engedélyezett.
- A kardántengelyek helyi melegítése (pl. festékmaradékok leégetéséhez) kerülendő, mert az a forgási jellemzők jelentős változását okozhatja.
- A szükséges karbantartási és kenési időközöket mindenképpen be kell tartani, hogy elkerülhető legyenek kardántengely tönkremenetele által okozott személyi sérülések és anyagi károk.

ELBE Gelenkwellen-Service GmbH

Gewerbegebiet Ossendorf

Blériotstraße 5

50827 Köln, Németország

Telefon +49 (0) 2 21 / 59 74-0

Fax +49 (0) 2 21 / 59 74-103

E-mail elbe@elbe-gmbh.de

Internet www.elbe-gmbh.de